

ԽՄԲԱԿԻ ԾՐԱԳԻՐ

«Հայրավանք երգչախումբ» խմբակ

Խմբակը գործելու է տարրական դպրոցի /2-4-րդ դասարաններ/սովորողների համար:

Խմբակին անհրաժեշտ ժամաքանակը՝ 2 ժամ:

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

Երգչախմբի գեղարվեստական և մանկավարժական նշանակությունն այն է, որ երեխաներին օգնի ճիշտ հասկանալ երաժշտության բնույթը, բովանդակությունը, տիրապետել անհրաժեշտ հմտություններին և արտահայտել զգացմունքները երգի, խմբերգի միջոցով:

Մանկական երգչախմբի և ուսուցչի նպատակն է խմբերգային երգեցողություն սովորեցնելը և երեխաների մեջ երաժշտության նկատմամբ սեր արթնացնելը:

Երգչախմբի օգնությամբ իրականացվում են մի շարք կարևոր հասարակական, քաղաքային և դաստիարակչական խնդիրներ: Երգի միջոցով արժևորվում է ազգային և համաշխարհային երաժշտության նկատմամբ սեր: Նպաստում է խորացնելու երեխաների սերը հայրենիքի, իր ժողովրդի ու ազգի նկատմամբ:

Նպատակները

1. Դաստիարակել հետաքրքրություն, սեր և հուզազգացմունքային վերաբերմունք դեպի երաժշտությունը:
2. Ձևավորել և զարգացնել երաժշտական ճաշակ և երաժշտության հետ հաղորդակցվելու պահանջ:
3. Բացահայտել և զարգացնել սովորողների երաժշտական ընդունակությունները, երգչային ձայնը, կատարողական, ունկնդրման, մեկնաբանման և սեփական կարծիք հայտնելու հմտությունները, երևակայությունը և ստեղծագործական պատկերացումները:
3. Սովորողի երաժշտական դաստիարակության հիմքում դնել ազգային, նաև համաշխարհային երաժշտությունը:
4. Արժևորել երաժշտությունը և երաժշտական գործունեությունը, որպես մարդու հոգեկան հարստացման, մշակույթի և կյանքի աղբյուր:

Վերջնարդյունքները

Ծրագրի ավարտին աշակերտը կկարողանա՝

1. Յուրացնել հայկական ժողովրդական, ժամանակակից և դասական նյութեր
2. Ջարգացնել ինտոնացիոն մաքուր երգեցողություն
3. Ջարգացնել երաժշտական ունակություններ
4. Կյուրացնի բազմաձայն, անսամբլային կատարման առանձնահատկությունները:
5. Ձևավորել խմբային աշխատանքի կարողություններ
6. Ձեռք բերել՝
  - ձայնային դրվածք.
  - շնչառություն.
  - երաժշտական լսողություն.
  - երաժշտական հիշողություն
  - երաժշտական գրագիտություն

ՊԱՀԱՆՁԿՈՂ ՆՅՈՒԹԱՏԵՆՆԻԿԱԿԱՆ ԲԱԶԱ

Ունենք անհրաժեշտ նյութատեխնիկական բազա՝ «SMART» կենտրոն / դաշնամուր, սինթեզատոր էլեկտրոնային գրատախտակ, համակարգիչներ, պրոյեկտոր, / աշխատանքները հավուր պատշաճի կազմակերպելու համար:

Օգտագործված գրականության ցանկ

- .Երկերի ժողովածու ,երկրորդ հատոր:
- . Խմբերգեր:Մանկական երգերի ժողովածու
- . Ջուլիետա Ավագյան Յборник . Песни радио и кино.
- . Հայ կոմպոզիտորների մանկական խմբերգերի ժողովածու:
- . Կազմող և խմբագիր Դավիթ Ղազարյան
- . Յборник. Песни—Картинки .Выпуск 26.
- . Եկմալյան պատարագ 1856թ. Պետերբուրգ

<http://serials.flib.sci.am/openreader/Menerger%20ev%20xmberger-1979/book/content.htm>

http://www.armeniaculture.am.armin.am/am/Encyclopedia_hay_mshakuyti_hanraqitaran_mankakan_yerajs_htutyun

<https://www.youtube.com/watch?v=PYPv7sSwQtA>

**«ՀԱՅՐԱՎԱՆՔ ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲ» խմբակի ծրագիր
(շաբաթական` 2 ժամ, տարեկան 68 ժամ)
2-4-րդ դասարաններ**

Հայրենասիրական երգեր /Օրհներգ/ (10 ժամ)
Նպատակը
Սովորեցնել ճիշտ կատարել հայրենասիրական երգերը:Պահպանել երգերի խրոխտ բնույթն ու տրամադրությունը:Դաստիարակել հայրենասիրություն, սեր դեպի հայրենիքը:
Խնդիրներ
Ձարգացնել մաքուր հնչերանգով, հստակ ռիթմով, ճիշտ շնչառությամբ և առողջանությամբ երգելու կարողությունը:
Վերջնարդյունքներ

<p>Կկարողանա սովորած երգերը կատարել գեղարվեստորեն` ռիթմական նվագակցությամբ:Կդրսևորի հարգանք ազգային արժեք հանդիսացող երգարվեստի մասնավորապես օրհներգի հանդեպ:</p>
Բովանդակություն
<ul style="list-style-type: none"> • Կանաչյան,,Հանրապետական օրհներգ, /3 ժամ/ • Կոմիտաս,,Հայրապետական օրհներգ /3ժամ/ • Լուսինյան,,Հիմն Հայոց լեզվին /4ժամ/

Հայ կոմպոզիտորների ստեղծագործություններ (8 ժամ)
Նպատակը
Դաստիարակել սեր դեպի հայ կոմպոզիտորների ստեղծագործությունները: Ծանոթացնել հայ կոմպոզիտորների կինոերաժշտության հետ: Ջարգացնել երաժշտությունն ունկնդրելու, վերլուծելու, երգը մաքուր հնչերանգով արտահայտիչ կատարելու կարողությունները:
Խնդիրներ
Ծանոթացնել հայ կոմպոզիտորների կյանքին և ստեղծագործական գործունեությանը, Ջարգացնել երաժշտական ստեղծագործություններն ուշադիր լսելու և ինքնուրույն մեկնաբանելու կարողությունները:
Վերջնարդյունքներ
Սովորողները կդրսևորեն մշակութային արժևորման կարողություններ, կճանաչեն իրենց ազգային մշակույթը:
Բովանդակությունը
<ol style="list-style-type: none"> 1. Սիրելի՛ ուսուցիչ եր.Ռ. Պետրոսյան (4 ժամ) 2. Երազ իմ երկիր եր. Ռ. Ամիրխանյանի (4 ժամ)

Ժողովրդական ազգային երգեր (10 ժամ)
Նպատակը
Դաստիարակել սեր Կոմիտասի երաժշտության հանդեպ: Արժևորել Կոմիտասի ժողովրդական երգերի մշակումները: Ձևավորել ստեղծագործությունները երգելու, ունկնդրելու, տարբերելու և վերլուծելու կարողություններ և հմտություններ:
Խնդիրներ
Ջարգացնել մեներգելու և խմբով երգելու կարողություններն ու հմտությունները: Ձևավորել երաժշտության բնույթի, բովանդակության, կառուցվածքի վերլուծության հմտություններ:
Վերջնարդյունքներ
Սովորողները կկարողանան սիրել և գնահատել հայկական ժողովրդական երաժշտությունը, կիմանան, թե ինչպես են հայ կոմպոզիտորները ժողովրդական երգերը մշակում, բազմաձայնում, առանձին հատվածներով օգտագործում իրենց ստեղծագործություններում:
Բովանդակություն
<p>1. Աղվեսը և ճուտիկները ժողովրդական (2 ժամ)</p> <p>2. Ճակատդ պեծիկ եր. Դ. Ղազարյան (2 ժամ)</p> <p>3. Հին գալլա մշակումը՝ Կարա Մուրզայի (3 ժամ)</p> <p>4. Բասեն բարի ժողովրդական (3 ժամ)</p>

Դասական ստեղծագործություններ (10 ժամ)
Նպատակը
Դաստիարակել սեր և հետաքրքրություն օպերայի և սիմֆոնիկ երաժշտության հանդեպ: Ծանոթացնել հայ և այլ ազգերի կոմպոզիտորների կյանքին և ստեղծագործություններին:
Խնդիրներ
Ջարգացնել երաժշտության բնույթը, բովանդակությունը, արտահայտչական միջոցները զգալու և ինքնուրույն մեկնաբանելու կարողությունները:
Վերջնարդյունքներ
Սովորողները կիմանան կյանքի և երաժշտության միջև գոյություն

ունեցող կապը և փոխներգործությունները:
Բովանդակություն
1.Ունկնդրում հայ և այլ ազգերի կոմպոզիտորների ստեղծագործություններ (4 ժամ) 2.Սարդարապատ եր.Է.Հովհաննիսյանի (3 ժամ)
3.Լեբլեբիջիների խմբերգը Տ.Չուխաջյանի «Արշակ 2» օպերայից (3 ժամ)

Հանրամատչելի երաժշտություն (12 ժամ)
Նպատակը
Դաստիարակել սեր դեպի ջազային և հանրամատչելի երաժշտությունը, զարգացնել ջազային երաժշտությունը ակտիվ ունկնդրելու և տարբերելու կարողությունը:
Խնդիրներ
Ջարգացնել դասական և հանրամատչելի երաժշտությունը լսելու, ինքնուրույն մեկնաբանելու և արժևորելու կարողությունը:
Վերջնարդյունքներ
Սովորողները կիմանան «ժամանակակից երաժշտություն» հասկացության իմաստը, կզարգանա ստեղծագործական կարողունակությունները:
Բովանդակություն
1.Երևանի ջուր եր. Խ.Ավետիսյանի (4 ժամ) 2.Իրիկնային Երևան եր.Ա.Աճեմյանի (4 ժամ) 3.Արևիկ եր. Կ.Օրբելյանի (4 ժամ)

Հոգևոր երաժշտություն (10 ժամ)
Նպատակը
Ծանոթացնել հոգևոր երաժշտության հետ:Ջարգացնել հոգևոր երգերը ճիշտ կատարելու, ունկնդրելու և վերլուծելու կարողությունը:

Խնդիրները
Ջարգացնել հոգևոր երգերը մաքուր հնչերանգով և արտահայտիչ կատարելու կարողությունը:
Վերջնարդյունքները
Սովորողները կհմանան երգերը բնական և հանգիստ շնչառությամբ, թևթև, նուրբ և զրնգուն ձայնով, մաքուր ինտոնացիայով, հստակ ռիթմով կատարելու կարողությունները:
Բովանդակություն
<p>1.Եկմայյան և Կոմիտասի   „Պատարագների,,Ունկն /4 ժամ/</p> <p>2.սովորել հատվածներ   Պատարագից/,,Սուրբ Աստված,,,,Ամենայնի օրհնյալ Տեր,,,,Միայն Սուրբ, Միայն Տեր,,,,Տեր ողորմյա,,/ 6 ժամ/</p>

Գուսանական և աշուղական արվեստ (8 ժամ)
Նպատակը
Ծանոթացնել հայ աշուղների և գուսանների ստեղծագործություններին: Դաստիարակել սեր և հետաքրքրություն աշուղական արվեստի և ազգային նվագարանների նկատմամբ:
Խնդիրներ
Ջարգացնել աշուղական երգերը ճիշտ կատարելու և վերլուծելու կարողությունը:Ջարգացնել ստեղծագործելու կարողություններ:
Վերջնարդյունքներ
Սովորողները կհմանան աշուղների և գուսանների կատարողական արվեստի մասին: Կզարգանա աշուղական երգեր լսելու և կատարելու կարողություններ:
Բովանդակություն
<p>1.Սայաթ-Նովա՝ „Արի ինձ անգաճ կալ,,,,Քանի վուր ջան իմ,,Դուն էն հուրին իս,, (2 ժամ)</p> <p>2.Զիվանի՝ „Ավարայրի դաշտը,,(1 ժամ)</p> <p>3.Շերամ՝ „Անդրանիկին,, (3 ժամ)</p> <p>4.Գուսան Աշոտ՝ Սյունյաց սարեր (2 ժամ)</p>

Բովանդակություն

ԽՄԲԱԿԻ ԾՐԱԳԻՐ	1
ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ	1
ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ	1
ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ	2
ՊԱՀԱՆՁՎՈՂ ՆՅՈՒԹԱՏԵՆՆԻԿԱԿԱՆ ԲԱԶԱ	2
ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ, ՀՂՈՒՄՆԵՐ	3
ԾՐԱԳԻՐ/ ԹԵՄԱՏԻԿ ՊԼԱՆԱԿՈՐՈՒՄ	4